

Et enestående tilfælde

Hvordan bliver en stat en stat? Det var ikke mindst det spørgsmål, vi søgte svar på, da vi besluttede, at gøre 'nationer uden stater' til tema for dette nummer af *Udenrigs*. Anledningen var bl.a., at Kosovo erklærede sig selvstændigt. Men som det hurtigt vil gå op for læseren af dette nummer, er der bestemt ikke noget enkelt svar på det spørgsmål. For inden for folkeretten finder man svar på, hvad en stat er, men ikke, hvordan man *bliver* sådan en.

Montevideo-konventionen om staters rettigheder og pligter fra 1933 skitserer kriterierne for en stat. Af den følger det, at der skal være en permanent befolkning på et velafgrænset territorium, der har en regering, som er i stand til at udøve myndighed på området og indgå relationer med andre stater. Men det er langt fra nok.

Det er mindst ligeså afgørende, at andre stater anerkender opkomsten som en stat: Uden anerkendelse, ingen legitimitet. Hvor mange anerkendende stater, der skal til, for at aspiranten bliver en stat, er et åbent spørgsmål, og så er vi tilbage ved udgangspunktet: En stat er en rigtig stat, når der er bred enighed om, at det er den. I realiteten kræver det altså stærke allierede, som kan gennemtrumpe, at den øvrige verden anerkender området som en stat.

Har Kosovo det? Det bringer vi en artikel om. USA har anerkendt Kosovo. Det har hovedparten af EU-landene også. Men ikke for eksempel Spanien og Slovakiet. Og for FN er Kosovo stadig blot et protektorat.

For Rusland er det ikke et gyldigt argument, at Serbien har forspildt sin historiske ret til området ved kun at vise interesse for jorden og ikke for majoritetsbefolkningen, som boede på den – tværtimod blev kosovoalbanerne direkte forsøgt udrenset.

Heller ikke Vesten ønsker, at Kosovo skal skabe præcedens – det vil åbne for en Pandoras æske af mindretal, der river sig løs. Så herfra lyder argumentet, at Kosovo er et enestående tilfælde. Spørgsmålet er så, om ikke alle stater oprindeligt er skabt på grundlag af unikke omstændigheder, og om ikke alle 'nationer uden stater' kan påberåbe sig sådanne.

I dette nummer af *Udenrigs* kan læseren selv få lov at dømme i artikler fra en lang række provinser: Fra Irakisk Kurdistan over Tibet til Nagorno Karabakh. Ja selv Grønland og Færøerne er medtaget: For også Danmark har flere gange måttet forholde sig til, hvad man skal stille op med folk, der vil have deres egen stat.

Redaktionen